

מסורת הש"ס

(ב) (מקצ' יג:.) (ב) 'ש'
מחשבות ד' יב. ד' יב. חלל'
(ג) (זל' ומשחרל דל' לרוב
(ג) (מ' סלחמות מ'
נש' נש' קלל חלל' וכל
מחשבות ד' יב. חלל' ד' יב.
וכס' חזק' יב. חלל' ד' יב.
הרוב' (ד) (מ' סלחמות'
(ו) ערובין ד' יב. (ז) כח'
(ח) ערובין ד' יב. (ט) ערובין ד' יב.
וכס' נחמ' ו' חלל' ד' יב.
ד' יב. חלל' ד' יב. חלל' ד' יב.
פירוש חלל' ד' יב. חלל' ד' יב.
הפירוש נחמ' ד' יב. חלל' ד' יב.
מחשבות ד' יב. חלל' ד' יב.
פירוש חלל' ד' יב. חלל' ד' יב.
(ט) (שכח עו.).

תורה אור השלם

1. ומסרין הדיבר הרב
בני ישראל ראשית דָּן
ירושל ויבדלו ודכדכו
בבואת שְׁרָה ומעשר
הכל לרב תבואה.
2. ובריי חייס ב לא ה
(ח) תחל תפרוה
שורס כררה נברר העס
במחקק במשענתס
וממדרר מתנה
(ט) וממתנה נתילאל
ומנתילאל כמות.
3. במכור כח יח-ס
ומכמות תניס אישר
בשרה מואב ראש
הפסוק ונשקפה על פני
הישימ:

הנהגות הב"ח

(ב) נבי' תנא נמי הכי
ושור: (א) שר' דיה' ר'
מאיר וכו' כול מלך דמלכא
דרגא משמח: (ב) דיה'
אמר אמי לעולם דגן
כל דמלך משמח הסיד
ואח"כ מצי' מא' ופסוק
וכי' מתי' דמלך הסיד
ואח"כ מצי' דלג' דיה'
כל מלך מלך: (ד) דיה'
ומטות וכו' מחמשת מיני
קאמר ואריקור תנא
הסיד: (ב) (א) וכו' נחלל
שנעשה לו: (ד) דיה'
שקועין כי' מתי' ושקוף.
ע"כ גי' פסורו סוף
ק"ט:

מוסף רש"י

הדין מוזגא רמי
למזיגא דרבא כו'. רב
יוסף שני נהוד הוא ולא
היה רואה והבידו בעמם
היין שהוא חזון, לפי שהיה
מכיר רב יוסף כחזונו של
רבא מתחלה שהיה בקי
לפון מים נמדה ושדובין
[...]

רע"י

מתנ"י אלא מחמשה מינין. חטא ושעורה וכוסמין ושיפון ושבלת
שועל: **רבי מאיר אומר** כו'. כהא דדלי מודיעא לך
שהגור מן התבואה אינו אסור אלא מחמשה מינין אבל הגור מן
הדגן אסור בכל מין דמדינא (ב) שמע דבר שעושין ממנו כרי
ויכול המרי יכש עושין ממנו כרי
ולאבי אסור: **גמ'** למיפרא דדגן.

דכתיב בקרא כל מין למיגן משמע
והידי נמשער מן המורה ופסי משער
מיינן מדקמי הנודר מן הדגן אסור
ועל: **וכפרו דבר** כלומר קשר הכל
בעליסם בקפחא של חוקיהו לעשר הכל
כדכתיב הרבו בני ישראל וגו' אי
לאמרת בעלמא דדגן לא משמע אלא
ממחשבת מיינן היינו דלחא קרא
למינא הרבו בני ישראל דלפי' דבר
אז נחשיב נמשער מן המורה ענו
משער מיני למיגניו היו מעשרים כדי
להחזיק בתקנה אלא אי לאמרת דגן
כל מיני המיגן משמע מאי וכפרו
הדבר הרבו כלומר מה הוסיפו
מה שכתוב בתורה: **אמר אביי** (ו)
כל למיגן משמע ומאי וכפרו הדבר
הרבו לאפיו פירות האילן וירק
הרבו ר' בני ישראל יתן מן
המעשר למדוריהם לא משמע נמשער
אלא מידי למיגן דלא משמע אלא
ממחשבת מיינן: **וכפוחם השדה לרוב**.

לחוד תבואת שדה
פקיד דליתנון תליסר
עללתא דנהר פניא ש
יוסף עללתא היכי כ
במתניתין היא ושור
שאין אסור אלא מהו
מי דמי תבואה לא
אהדרוהו לקמיה דרב
משמע הדא הוא דרב
כיון דפחתו לאו עלל
היא אמרוהו רבון קמי
לן איקד רב יוסף ש
לשמעיה דהוה קא מ
אנא יהב ליה וקא מ
דמי למיזג דרבא בר
"לא חיתבי אברעך
וממדבר מתנה ומו
אדם את עצמו כמד
וממדבר מתנה וכיו
וכיון שנחלו אל עול
הקב"ה משפילו שנא
בקרעק שנאמר גוש

הנודר מן הירק פרק שביעי נדרים

ר"ן

נה.

זר כפול המלרי יבש. דכין דמידגן
ליה לר' מאיר דדגן מיקרי:
הוא בד"ה. דבימי חזקיה לא היו
חזקיה וסמך שביבן אולם בית

ה' וכתיב וכפרוך הדבר שנחמקה וגברה תקנתו של חזקיה: הרבו בני ישראל וגו' ואי אמרת דגן כל דמדין משמע מאי וכל תבואת הסדה.

הנה כל המדינה הוּו צבכל דגן אש
 קן כל מנחת השדה צבכל: ואיטוי
 פירות האילן ויק. שוור עשיר דגן
 מהן: הכל מודים שחזר מן הפסחא
 וכו'. דלע"ג דתי לה במתניתין
 בלשון יחד דברי הירא: מהו
 דשימא פסחא כל מילי משמע.
 ממתרגומין עלתא ועלתא משמע
 כל מילי כדאמרין לקמן: בר מר
 שמואל פקיד וכו' עלתא היכי
 מקריא. שלא היה לו לרבה ליתול
 אלא מעלתא שייחד לו [בר] מר שמואל:
 כינו אסור אלא בהמשה המינין
 והוא סבירא ליה לרב יוסף דיון
 דעלתא תרגום פסחא: עלתא כל
 המינין בלחוד משמע: עלתא כל
 מילי משמע. דעלתא לשון בראה
 והכנסה ושכן: דיון מוצא דמי
 למוצא דברי דרב יוסף בר חמא.
 דמאי על חד תלתא מילי דרבה הוא
 דמארש כל תמרה דלא דר על חד
 תלתא מיל לאו חמרא הוא: מאי דפסיב
 ותמדבר מנסה. נמכוין רב יוסף
 להוהיר רבא שיהא שפל רוח ציומרה:
 כל

ייוון עללתא כל מילי משמע
יבעיא לי דעללתא כל מילי
שכר ספינות מאי מי אמרינן
דלא ידיע פחתיהו עללתא
חר דלא צריך לן אמאי שלח
במבעלי יומא דכפורי אשכחיה
אמר ליה הב לי דאמויא ליה
י קא שתי אמר הדין מיזגא
אמר ליה הוא ניהו אמר ליה

י"ד יוניאמר

אל שנאמר וממתנה נחליאל
אל במות ואם הגביה עצמו
עוד אלא " ששוקעין אותו
אם חוזר בו הקב"ה מגביהו
שנאמר

ו. כמדבר שהוא מוסקר לכל.
ז. בארץ. כמו (ו) המסקוף:
חילקא

לנשון בני אדם ואי כל דמדינן משמע מאי האי כל
הא שאני אבוד אלא בהפסדת הפניין. דלא חיתא
מילי בשמע. סס דעללח משמע כל דגר מעלה
לימן הרכה מים ציין כדאיחא נחלחל פרק המזוזה
למוד תורתו לכל:

מתני': "הנודר מן הדגן אסור בפול המצרי יבש דברי רבי מאיר והכ"א "אינו אסור אלא בתבואה המינין רבי מאיר אומר הנודר מן התבואה אינו אסור אלא מחמשת המינין אבל הנודר מן הדגן אסור בכל ומותר בכפירות האילן ובירק: גמ' למימרא דרבנן ככל דמדיגן משמע מתיב רב יוסף וכפרין הדבר הרבו בני ישראל (ראשית) דגן תירוש ויצהר וכל תבואת שדה לרוב וגו' ואי אמרת דגן כל דמדיגן משמע מאי כפרין הדבר הרבו אמר אביי לאתויי פירות האילן ויורק: ר' מאיר אומר הנודר מן התבואה וכו': אמר ר' יוחנן הכל מודים בנודר מן התבואה שאין אסור אלא מחמשת המינין תניא גמי הכי (ב) שוין בנודר מן התבואה שאין אסור אלא מה' המינין פשיטא מהו דתימא תבואה כל מילי משמע קמשמע לן דלא משמע כל מילי מתיב רב יוסף וכפרין הדבר הרבו בני ישראל כו' אמר רבא תבואה לחוד תבואת שדה לחוד בר מר שמואל עפקיד דליתנתן תליסר אלפי זוזי לרבא מן שולחא דנהר פניא שלחה רבא לקמייה דרב יוסף עללתא היכי מיקריא אמר רב יוסף "מתניתין היא ושוין בנודר מן התבואה שאין אסור אלא מחמשת המינין א"ל אביי

מִי דִמְתָּבוּאָה לֹא מִשְׁמַע אֵלָּא מִחֲמַשְׁתּוֹ
וְהִדְרִיחוּ לִקְמִיָּה דְרַבָּא אֲמַר הָא לֹא קָא
מִשְׁמַע הָדָא הוּא דְרַבִּיעִיָּא לִי שְׂכַר בָּתִּים
בִּיּוֹן דְּפַחְתִּין לֹא עֵלְלָתָּ הִיא אוּ דִילְמָא כִּי
הִיא אֲמִירוֹהּ בְּכֵן קְמִיָּה דְרַב יוֹסֵף אֲמַר וְכִי כִי
לֵיל אִיפְדֵּר רַב יוֹסֵף שְׁמַע רַבא "וְיֹאחַא לִקְמִיָּה"
לְשִׁמְעִיָּה דְּהוּהָ קָא מוּזִי קְמִיָּה כְּסֵא דְחֲמֵרָא
אֲנָא יִתֵּב לִיהּ וְקָא מוּזִי אִיהוּ כְּסֵא דְחֲמֵרָא
דְּמִי לְמוּזָא דְרַבָּא בְּרִיהּ דְרַב יוֹסֵף בְּרַ חֲמֵא
לֹא תִיתִיב אֲכַרְעָךְ עַד דְּאֲמַרְתָּ לִי פִירוּשָׁא
דְּמִמְדַּבֵּר מִתְנֵהּ וּמִמְתְּנֵה נְחִילָאֵל וּמִנְחִילָאֵל
וְאֲרַם אַת עֲצֻמוֹ כְּמִדְבַּר שְׁהוּא מוּפְקָר לְכָל
וּמִמְדַּבֵּר מִתְנֵהּ וְכִין שְׁנִיתָנָה לוֹ בְּמִתְנֵהּ נְחִילָאֵל
וְכִין שְׁנָחֵלוּ אֵל עוֹלָה לְגִלְדוּלָה שְׁנֵאמַר וּמִנְחֵהּ
הִקְבֵּה" מִשְׁפִּילָה שְׁנֵאמַר "וּמִכְמוֹת הֵנִיא וְלֹא
בְּקִרְקַע שְׁנֵאמַר "וְנִשְׁקַפָּה עַל פְּנֵי הִישִׁימוֹן

נים לבנו שאל לו מקרא זה כדי להשפיל ד
(ה) נעשית לו המורה כמו נחלה: ששוקטין

לא נקט ומסופיה קא פירך והאי ראשית דגן דכתיב בקרא היינו מה שנקרא ד
לינונו בכלל דגן ומקורו חנוולת השדה: (פסיקא) חבל מוריס גנוד מן חת
דמר הכי וזהו ספר ספרות דגן ודני מלוי הסוכה המבואר דגן: דעלמא
ייעי מציחיהו. לא ניכר בזה סימנים השכר: דמי האי מצינא בן: ספיר
חמור לא דרי על גל דן תלמוד מלא לוי חמורא וכו': שהוא מופיע

עין משפט
גר מצות

ה א ב ג מ"י פ"ט מהל'
נדרים הל"ט טוש"ע
יו"ד סי' ר"ח סעי' יח:

תוספות

[illegible]

פירוש הרא"ש

סתנ' אדור כפול המצד
 רב. דגן כל מיני דמדין
 משמע ששין ממנו כרי
 ויטורד מן הדגן אסור
 בכל מיני קטניות ששין
 מהם כרי: נל' ובפרט
 הדבר. מרס הוא בדברי
 ימיים על חזקיהו שמתן
 לעשר מסיבות ידן וכאשר
 נחזקת התקנה הרעו בני
 ישראל להכריז משער מכל:
 ירמיהו ח'

מאת הסדה דכתיב נסיפיה
בן אע"ג דדגן לא תשחט
משבח: שבר ברים ושבר
יין (דף עו.) אמר רבא כל